

elkerülhetetlen borzalmainak" emlegetésével napirendre térni.

Az angol csapatok a török hadseregben.

A „Moszkovskaja Vjedomosti” konstatálja, hogy az orosz hadak a kis-ázsiai harcmezőn egy hónap óta az összes hadvezérek jelentései szerint mindenütt túlnyomó ellenséggel találkoztak, s feltűnt előttük, hogy a törökök sorában arabistai zászlóaljak voltak. Kérti, bennét vette a porta egyszerre ezen fölösleges haderőt, a melyre a Dunánál léoné szüksége? Angolszázatot gyanúba vévén, azt véli állíthatni, hogy a török lobogó alatt az indiai császárnő fegyveres alattvalói az arabistai zászlóaljak alakjában szerepelnek.

A bolgár haderő.

Az angol lapok legutóbbi táviratai így szólnak.

Sumla, kedd. (A „D. Tel.” sürg.) Borzasztó hírek érkeznek ide az orosz invasio által megszállt területeiről. Konstatálva van, hogy az orosz katonák fölégetik a falvakat és pusztulást hagyának maguk után mindenütt a merre csak átvonulnak. Bulgárország a háborúban minden rémtetteit átéli most. Mint pozitív tényt hallottam említeni, hogy az oroszok fegyvert adnak a bolgároknak azzal a felszólítással, hogy „álljanak boszút” a törökökön, s az eredmény az, hogy a muszlimokat leöldösi. Török nők és gyermekek nagy tömegben érkeznek ide oltalmat keresni. Ha a hírek, melyeket hallok, valók — és több ily hirt különböző oldalról hallottam ismétlani, a háború iszonyatos jeleget ilt magára.

Sumla, kedd éjféli. [Az oroszok teljes erővel megszállták Plevnát, Selvit, Tirnovát és Monasztirt. Tirnovát a törökök teljesen kiűrték. A lakosság és a helyőrség ide érkezett. Azt tartják, hogy százezer muszka van utban a harcmezőn. Aziz pasa Osman-Bazaron várja a muszkat. Több ponton foly a csatározás, de nagyobb csata nem volt.

Ruscuk, jul. 9. Mialatt az oroszok Szisztovánál átkeltek, a combinált tüzölés által több csónak szét lett rombolva és 30 ágyú közül 26 a Dunába süllyedt. Az orosz lovasság tetemeit lehetett látni itt a parttételek mentén a vízben uszni. Szisztova környékén számos török falu lakosságát felkoncolták a muszkat. Tegnap reggel ide közel 150 cserkesz egy portyázó kozák csapatot támadt meg, kik sokkal nagyobb számmal voltak. A kozákok részén elesett 40 ember, köztük két tiszt. A török katonák 2000 juhot zsákmányoltak Csaukeninél, a hol az őszecsapás volt.

A drinápoly, szerda. A lehető erőfeszítés megtétele, hogy az oroszok elenyomolását lehetessen tartóztatni. Rauf pasa a sereg élén van, hogy a védelmi intézkedések tekintetében tett intézkedéseket tökéletesbítse.

A Csipka szorosig nyomult elő az orosz lokitűnő, de az előttük álló feladat végtelenül nehéz. Az oroszok terve nyilván az, hogy áttörjenek a Balkánon és megrohanják Adriánpolyt. A törökök terve, feltartóztatni az oroszokat (és ezt mint mondják, képesek is lesznek megtenni) a Csipka-hegysorosnál, mindaddig, míg az ottománok oldaltámadása ki lesz fejtve.

Bécs, szerda. (A „D. Tel.” sürg.) A törökök ugyanazon taktikát követik mint Bulgárországban. Seregeiket elvonják az ellenség elől a várakba és a Balkánhegysorosokhoz, hogy az oroszokat az ország belsejébe csalogassák, és azután az adott pillanatban egyszerre két oldalról és a Balkánról fognak támadást intézni.

Táviratok.

Berlin, jul. 14. Vilmos és Ferenc Józséfi császárok augusztus 7-ike körül találkoznak Salzburgban, midőn az előbbi Gasteinből érkezik Salzburgba. De a találkozásnak politikai célja nincs, mert a keleti kérdése most nem szorul értekezletre.

Bécs, jul. 14. Az újabb időben felmerült béke-hírek török forrásból erednek és merő kombinációk. Wellesley alezredes, kölcsönösen váltott nyilatkozatok után a nagyherceg főhadiszállására ment. A közép-tengeri angol hajóhad a Dardanelákban, Gallipolnál szénfelfvételi állomást kapott. A montenegróiak a Táránál megverték a törököket; 4 ágyút vettek el és 20 foglyot ejtettek.

Bukarest, jul. 14. A cáz főhadiszállása Zimniczából áttételek Fratestibe. (Gyurgyevo előtt)

Péra jul. 14. Mukhtar pasa a karsi kormányzóval közös hadműveletekben állapodott meg; hadserege 64 zászlóalj gyalogságból, 9 tábori ütegből és 5600 lovasból áll. Erzerumba két új Krupp-ágyú érkezett.

Pétervár, jul. 14. Az orosz távirai ügynökség jelent: Bismarck herceg kijelenté, hogy jelenleg minden közvetítés lehetetlen. Románia és Szerbia közt semmiféle egyezmény sem áll fenn. Oroszország és Ausztria értenek egyet abban, hogy a nevezett országoknak jó tanácsokat adnak azonban minden további intervenciótól tartózkodnak. Az orosz előhadak elérték Gábrovát.

Berlin, jul. 14. A „veres kereszt” német központi bizottsága által az orosz harcmező száma fölszerelt harmadik egészségügyi vonat ma indult a harcmezőre.

Bécs, jul. 14. A „Pol. Corr.”-nek távirják Ragusából mai kelettel: Egy 17 török hajóból álló raj ment el tegnap Budna mellett Antivári

felé, hol már 10 más török hajó horgonyoz. Mind a hajók arra szánvák, hogy Szulejman pasa hadait fedélzetre vegyék. Ugyan a lapnak jelentik Cettinyéből, hogy Péro Pejovics fölkövezér a törököket Tora mellett a hó 10-én jelentékeny veszteséggel megverte és 6 török halat megszallott.

Zára, július 14. Mehemed Ali pasa Mon, tenegró keleti határáról Szienicza felé nyomult hadseregével, A montenegrói fejedelem elrendelte, hogy még egy zászlóalj központosítsa Niksicnél, oly célból, hogy ez erősítést ostromolja

Bécs, július 13. Az orosz főhadiszállásból a „D. Ztg.” a következő híreket kapta:

A főhadiszállás csütörtökön este elhagyta Szisztovát. A czarevics serege Bielából két uton Ruscuk felé nyomult. — Vladimir nagyherceg délnek, alkalmasint Rasgradnak tart, hogy megszakítsa a törökök összeköttetését Sumlával és érintkezésbe jussan a dobrudzaai orosz hadtesttel. Miklós nagyherceg Balurának tart és a Sipkaszoroson átnyomul Drinápoly felé. Egy kisebb badtest Sofia felé küldetik a Montenegró felől jövő törökök ellen, Zimniczban azt hiszik, hogy a czarevicsnek ma már Ruscuk előtt kell állania, Miklós nagyhercegnek pedig a Balkánál. Orosz főtisztek véleménye szerint Ruscuk ostroma két hónapig fog tartani. Az oláh állomásokról az utóbbi napokban hír szerint mindennap 10 ezer orosz kelt át a Dunán.

Török offensiva a Kaukaszban.

Eupatoria bombázása, melyet egy szentpétervári táviratunk jelentett, párisi hírek szerint csak előjátéka Odessa és Sebastopol bombázásának. Mondják, hogy Hobart pasa módot fedezett fel, hogy az orosz parti ütegek tüzét hajóhadára nézve ártalmatlanná tegye. A „Pol. Corr.” nyomán részletesebb tudósítást is közölünk a török hajóhad első megjelenéséről Odessa előtt.

Több jel mutat arra, hogy a törökök támadó fellépésre készülnek és a fellépésben nevezetes szerepet szántak a Pontuson levő hajóhaduknak. A viszonyok sok tekintetben igen kedvezőnek egy ily fellépésnek, mert a kaukázusi parton, a Kalinga és Ingur folyók közt rövid távolság kivételével, az országot egész a török határig a tengerpart közelében húzódik, tehát ki van téve a hadihajók tüzének.

Az actió, melylyel a törökök orosz területre vinnék át az ázsiai háborút, azon kezdődne, hogy tengeren és szárazföldön combinált mozdulattal vinnének végbe Poti ellen, mely a kaukázusi vasút végpartja.

Ez mindig kedvezőnek tűnő volt a törököknek, azért is gyűjtöttek Batum köré 23—26 zászlóaljat, hogy Mingrelia és Guariába betörve kooperáljanak a Kaukasz fellállítására küldött haderevvel.

Az oroszok a kaukázusi lázadás kétségkívül igen komoly jelentőséget nyerne. De a vállalat tetemes nehézségekkel járna, mert a szárazföldi seregek a part mentében sok hatalmas folyón kell átkelnie. Omor pasa 1855-ben a batumi haderővel szintén az Ingur felé tartott, de míg ő az erdőkön és mocsárokon csak pár mérföldre tudott jutni, az alatt Muraviev egész nyugodtan megmaradt Kars előtt.

Most azonban kedvezőbb a helyzet, mert Mukhtar pasa csapatai Kars körül a helyzetnek oly fordulatot adtak, hogy az oroszok a hadjáratot már teljesen feladták és azt egészen előlről fogják kezdeni, — „de csak úgy, ha lehet.”

A román hadsereg.

A román hadseregről ezt írja a „Daily Tel.” tudósítója.

Véglegesen el lett határozva, hogy a román hadsereg át megy a Dunán. A nagy nehézség róta s még most is a pénz. Az oroszok a datk ágyukat, lovakat, hadsereket s még a hidveréshez szükséges bizonyos alkatrészeket. Az állam erdőségeken nagy mennyiségű szálfa vágatott le s ezeket most Gruján készítik elő a hidhoz. De pénz nincsen és az átkelés talán autósok néhány ezer font. st. készpénz hiányában el fog maradni.

A mint a dolgok állnak, a román hadsereg még sokkal hitványabb állapotban van, mint az orosz; az emberek fehérmennőt két hónap óta nem változtattak, félig oda vannak az éhségtől, és ngyszólván nyomorult állapotban vannak. Kisoláh-országból jött magánhírek megerősítik, hogy a tantomány teljesen tönkre van téve és nagyon hosszú ideig nem lehet remélni, hogy helyre jöhessen.

Skobelov (az ifjabb), a kokándi győző, azt hallom sulyosan megbeszélte, s valószínűleg elfogja veszteni egyik kezét és lábát. Az oroszok veszteségét a Dunánál jun. 20-ikától jul. 4-ig 6—7000 emberre lehet tenni. Ezek legnagyobb része Szisztovánál kapott golyósebet és úgy látzik, hogy az emberek rem állhatnak fel seibeikből, mert nincs elég erős testalkotásuk, hanem lassankint elhalnak a veszteségtől.

Ugyanezen tudósító későbbi levelében ezt írja a román hadseregről: Mint mult levelemben említém, az oroszok tehát beleegyeztek abba, hogy ezeket a szegény katonákat át fogják küldeni a Dunán azzal a czállal, hogy ez által el legyen ismerve Románia igénye a Duna tulsó partjára. A fejedelem pretensiói kétfélek: azt óhajtja, hogy az alsó Dobrudza a Duna torkolatával és Kusztenzével Romániának adassék át hadizsák-

mány gyanánt, úgy, hogy a felső Dobrudza a Ruscuk-Várna vonallal s ráadásul Viddin várával és környékével a szerb határig csatoltassék az ő királyságához.

Azok, a kik őt legjobban ismerik s titkos terveit megtudták, azt tartják fölé, hogy ő szemébe a zégi byzánzi császárságot feltámasztani; és hogy szellemi szemeivel már ünnepélyes körmenetben látja magát a nagy pérai uton, a Comnenók diadalmával övedzetten martialis halálánál, egy diadalmos román hadsereg élén.

Tán jó lesz Európának tudomást venni arról, hogy Károly fejedelem miniszteriumával egyetemben teljes meghasonlásban van a román népvel; hogy a miniszterium csak azért marad hivatalában, mivel vak szolgalelkűséggel viseltetik a fejedelem tervei iránt; s hogy csak azért szolgalelkű, mert minden áron meg akarja tartani hatalmát, kerüljön ez bármint áldozatába az országnak; hogy a nép irtózik a törökökkel való háborútól, és hogy a fejedelem politikája csak az orosz hadsereg jelenléte által tarthatja magát fenn, hogy a románok hadügyi dolgaiba az oroszok nem is szeretnek be sem avatkozni, hogy a fejedelemnek csak két dolgon jár az esze — az egyik megmutatni a porosz tiszt karnak, hogy ő fennkölt születési tábornok; a másik hogy jogot nyerhessen a kis európai királyokat „monseuer mon tréne”-nek szólítani.

Ezen kívánságok elérése kedvéért el van szánva mostoha hazájának előrehaladt tönkretételét keresztárvinni s oda engedni magát egy csoportnak, melyről el lehet mondani, hogy „nincs hite, se ttrvénye, sem becsülete.” Ő most hadseregét a biztos romlásba fogja vezetni, hogy elszessenek, ha nem a törökök keze, akkor okvetlen járvány, éhség, szervezetenlenség által. Behunyja szemét a jövő elől, mikor az oroszok pressiója már nem lesz a fejedelemiség fölött. Meg vagyunk arról győződve, hogy bizonyosnak lehet venni, miszerint a román nemzetűrségnek okozott veszteségeket, melyeket a fejedelem macakassága idéz elő, az ő dynasztiajának fölfordulásával, saját küzdelemével s tán még kesőbbesebben fogja megfizetni.

A mi magát a hazsereget illeti, ennek állapota siralmas. Az embereket, kik félig éhen vesznek, féregek emésztik, és a rossz étel, piszok, fáradtság okokta ragálytól el vannak gyengülve. Semmitéle barczias szellem nincs náluk, ha valahol erős török haderő találkozik velük, okvetlen meg fognak veretni — sőt kétségbe lehet vonni, vajjon helyt fognak-e állni a törökök előtt. Nincs nekik, s azt nem hangsúlyozhatom elég nyomatékkal, hadfelügyelőségük, hadbistosságuk, sem szerkezeti, sem hadi mérnöki, sem nafölrszerelési karuk. A mi az ágyukat és a lovakat illeti: az oroszoktól függnek, kik csak kellellenül kölcsönöznek nekik. Tövrkjentás mered feléjük. Románia nem képes a hadi felszerelési, e minden valószínűség szerint általános éhségnek lesz kitéve ez ország.

Florentinnál akarnak átkelni, hol a Duna a legkeskenyebb. Hidjuk készen áll Vruján valamint, felettebb a Dunk mentén Radujevácvazal szében, melynek közelében Ghirlánál román ütegek is vannak felállítva, és a hidat a hét vége felé fogják lejobb szállítani, ha a fejedelem az átkelésre megadja a parancsot. A terv: Viddint elfoglalni, megszállni a magaslatokat, melyek mögött a Timok völgye terül el, s aztán előre nyomulni Sofia felé. Shirbey Sándor herceg tulajdonán — Ghirla az övé — szekerek és taligák rekviráltattak július 6-kán a hidanyag, pontonok stb. szállítására.

Az aldunai harcmező.

A szisztovai átkelés következtében az oroszokat urálja az egész Jántra völgy, ezen folyónak majdnem forrásáig, a mennyiben egy sürgöny jelenté, hogy a Tirnovába jutott oroszok egy előcsapata már Gábrova tájékaig hatolt volna, a mi azonban még megerősítést vár. Az Izlásznaál a Dunán átkelt orosz csapatok már hatalmukba kerítették az Osom völgyet s szikráló csapatokat küldöttek nyugatra a Vede vidékre, hol meg is szállították Plevna városát. Plevna egyike a legjelentékenyebb pontoknak, melyek a Nikápolyt Szófiával összekötő utvonalba esnek. E szerint mióta az orosz sereg török területre lépett, tehát 14 nap alatt, mintegy 100 kilométernyi török-bolgár földet foglaltak el az főhadsereg csapatai. Ezen terület nagyságára egészen megfelel annak, melyet 11 évvel ezelőtt hasonló idő alatt a porosz hadsereg Csehországban az Elbától északra elfoglalt.

Az orosz nyugatra terjedésének csak igen csekély akadály állja útját. De egészen másképp állnak a dolgok keleten. Keletrre és délkeletrre csak összevont és igen jelentékeny haderővel nyomulhatnak elő az oroszok s így is nagy óvatosságra van szükségük. Bjela, mely Szisztovától csak napi járó földre van, már az oroszok kezébe került. Továbbá, a Lom völgyében mind nagyobbak az akadályok.

A mi az ellenséges hadseregek számát és föllállítását illeti, a két fél haderejének száma mindenütt meglehetősen egyenlő. Az orosz csapatok jelenlegi föllállításában 3 főcsoportot lehet megkülönböztetni, ezek a dobrudzaai hadsereg, a derékhad, melynek főhadiszállása Szisztovában van s a kis Oláhországban álló 1¹/₂—2 hadtest, melyhez az oláh hadsereg is csatlakozik. A balszár-

nyon az oroszok leginkább vannak túlnyomó számban. Jun. 23-án két hadtest nyomult be a Dobrudzába, mely csak miután Babadagot is megszállotta, talált erőlyesebb ellenállásra.

A Traján-sáncz mögött a törököknek 15000 emberük van, s ezekhez jön még a 15,000 főnyi egyiptomi segélycsapat. A Dobrudzába átkelt 60,000 oroszból 10—12 ezernek mindenesetre hátra kell maradni az etappe-ok fedezésére s biztosításul a török hajóhad részéről jöhető meglepetések ellen. Az itteni török seregekkel szemben azonban még mindig marad 50,000 főnyi orosz. Ezek legközelebb hihetőleg összeköttetésbe próbálják tenni magukat a derék haddal, a Dunán át, mivel ez uton könnyebb lesz az itt levő seregek ellátása, mint a Dobrudza mocsárain keresztül.

A kis Oláhországban álló jobb szárnynak lett volna feladata Szerbiába átkelni s annak csapatait erősíteni. Minthogy azonban ettől már körülbelül ellátlottak, a sereg feladata lesz a szerb határ mentén nyomulni előre Törökországba. A Balkán felé nyomuló oroszokra nézve ugyanis nagy fontossággal bír az összeköttetés Szerbiával fenntartani — az élelmezés és ellátás szempontjából. A legjobb és legényegesebb támogatás, a mit a szerbek az oroszoknak nyújthatnak, (így írja egy német lap bukuresti levelezője) a Timók völgyében föllállított számos és jól megtöltött élel-tárakból kerül ki.

Bukuresti szemle.

„Arma, virumque cano”, az azt átmenjen-e a román hadsereg I. Károly vezérére alatt a Dunán? Ezt fejtegetik a mi lapjaink pro et contra. „A mi politikánk elvileg csak a védelemre kell hogy szorítkozzék. Törökország támadott meg minket, ő tépte szét minden ok és törvényes indok nélkül a minket vele összekötő egységet s ő támadt reánk erőszakkal. A támadást visszavertük s olyan magatartást vettünk, minőt a megtámadott vesz az önkény és erőszak ellen.”

A mint a t. olvasó látja, itt már elfeledték, hogy a vörös kormány kötött szerződést az oroszszal s hogy azáltal Románia pártot ütött törvényes uralkodója ellen. Itt folyvást az ártatlant játszáik, de kit akar nak ezzel elámitni? „Ezt a magatartást, ezt a politikát csakis azon esetben kell megváltoztatni, midőn oly feltételeink lesznek, melyeket érdekeink követelnek s midőn minden valószínűséggel ily módon jobban leszünk. Ha másképp elhagyandjuk politikánkat a Duna védelmére vonatkozólag, úgy ezer veszélynek tesszük ki magunkat s talán a bukásnak is és ez oklatan cselekedet, sőt a nemzet ellen való bűn lenne.”

Itt Piemont szerepét emlegetve, az 1854-iki keleti háborúban, ezt kéri a „Pressa”: Szövetkeztünk-e Russiával? Már t. i. úgy, mint Piemont volt a szövetséges hatalmakkal. Ki van-e jelölve hadseregünk működési tere az oroszé mellett, de saját individualitásával? Nem tudjuk. A senatusban a ministerek azt mondták, hogy nem szövetkeztünk az oroszszal és a kormánylapok azóta nem mondtak ellenkezőt. Ha szövetség nem létezik, ha támadásunk előnyeit oly szövetség nem biztosítja, ha a két hadsereg együttműködésére haditerv nem létezik, mely a Dunán való különleges átkelés veszélyeit elhárítja, kérdjük: helyes-e, észélyes-e elhagyni a védelmet s kitegyük magunkat a veszélynek, camatróphának, mely ily elhatározásból származik? Ha már csakugyan egymagunk akarnánk átmenni a Dunán, kérdjük: van-e nekünk mind az, a mivel valamely hadseregnek birni kell, hogy ily esélyekkel szembe szálljunk? Van-e jól szervezett felügyeletünk, vannak-e elegendő tisztjeink? Van-e okos és tapasztalt tábornokunk? Van-e elég főtisztünk? Nem tudjuk. „Nu scim.” De hogy ne tudnánk! Azt írja az atyafi, hogy mind ez a miniszterek titka és ő e titkokat nem tudhatja. „Vigázzanak jól tehát a kormányzók, mert sulyos és rettenetes felelősséget vállalnak magukra. Ha a dolog jól ütne ki, övök az érdem; de ha rozsol út ki, akkor gondoljanak ama számádra, melylyel a nemzetnek tartoznak, a veszélyekre melyeknek kiteszik önmagukat és az országot.” Az bizony nagyon szép lenne, ha a vörös kormány mind ezt előre tudná, Bulgáriának egy részét előre sebezében tartaná és legalább két száz arany hadikárpótlást Konstantinápolyból előre elhozatna. Persze hogy ezt még Bratiano sem teheti, ezért okos dolog lenne békét hagyni annak a Viddinnak s legfőkébb Kalafátról puskázni, mert azt itt mindenki jól tudja, hogy a viddini vár bevételére az összes román hadsereg könnyen rámehet. Páskevics szilisztriai élményeiből hasznos tanácsokkal szolgálhatna a román hódító politikusoknak.

„Koczkára van téve Románia sorsa” kiált fel a mérsékelt lap. Ha a kormány a kamarák előtt egy Oroszországgal kötött szövetekezési szerződéssel jelent volna meg és ilyen szerződés erejénél fogva kérte volna a nemzet részvételét, ily feltétel alatt mi is beleegyeztünk volna Románia katonai actiójába s mi támogattuk volna legbuzgóbban a kormányt.

Russiával szövetkezve, fegyverünkkel és vörünkkel adóztunk volna mi is a keresztény népeknek a török járma alóli felszabadítására vagy sorsok jobbítására, tekintélyt szereztünk volna Európa és a Balkán-félszigeti keresztény népek előtt,

ha az orosz elismerte volna legelőbb a mi függetlenségünket és támogatta volna a béke congressuson szövetségessé. Ifjú seregünk is a gyakorlott orosz sereg mellett küzdve a tűzkeresztségben eddignem birt jó nevet szerzett volna.

Azonban úgy látszik, hogy kormányunk nem akart, nem birt, vagy nem tudott ily irányban működni, hogy Russiával ily szerződést köthessen. A „Timpu” egyenesen kimondja, hogy a radikál kormány csak töredék és a nemzet legerőszakosabb töredéke, melyből az állam mérsékelt és conservatív része me ki van zárva, hogy a kormányban nem bíznák a hatalmak. Tény, hogy nincs is egyezmény támadó háborúra az orosz és román kormány között, sőt az orosz kormány figyelmeztette a román és szerb kormányt, hogy csak védőleg tartassák magukat s ők lesznek felelősek, ha a jó tanácsok nem hallgatnak. Azt ajánlja tehát a „Timpu” a kormánynak, hogy ne bántsa a török birodalom egyik legerősebb várát: Viddint; ne tegye ki a hadsereget a leveretésekné, nem is emlíve a sok költséget. A mérsékelt szabadelvű pártnak tehát minden árnyalata a támadó háború ellen nyilatkozik. Egyedül a radikál párt hajlja a nemzetet a jelzett irányban. Ne mondja tehát a „Romanu” hogy a nemzet akarja: „Nationes voiesce.” Tanácsoljuk, hogy mindenki csak a maga nevében beszéljen és vállalja el a felelősséget! Leirtuk szóról-szóra ezen két tekintélyes lap véleményét, — mert jó tudnunk, hogy egyedül a vörös kormány szeretné hódító háborúra sarkalni Romániát.

A román lapok elismerik, hogy Tisza világosan, szabatosan, bőven, érthetőleg beszélt, de azt kéri, hogy mit fog tenni a monarchia, ha Oroszország, a mi bizonyos — cum va fi negresit, győzni fog.

Tudni kellene a magyaroknak, hogy a leigázott nemzetek vére soha sem szárad fel, hanem behat a földbe és életre kelti a szabadság növényét, mely előbb utóbb meg fog nőni. Magyarország 1848-ban (?) leigáztatott, de az akkor kiontott vérből támadt fel 1866-ban a magyar egység. Nem kellett volna ezt elfelejteni 1877-ben Magyarországot első miniszterének. Sokféle nyomora van a világnak s főleg a népeknek. Azon nemzetek, melyek egykor szenvedtek, hogyan feledhetik azokat olyan könnyen, a melyek most szenvednek. A mi már Romániát illeti, ez egy a jelenlegi háborúban, valamint a béke congressusban tudni fogja magát beilleszteni az európai concertbe.

Nem hiszi tehát, hogy Tisza szavai Romániára vonatkoznának, mert ez százados jogaira fog támaszkodni. Mi ugyan nem tudjuk, hogy mi nézetben van monarchiánk Románia függetlenségével s hogy szől-e Romániának is a lecke, de azt tudjuk, hogy Romániának jól volt dolga az unio után. Egyik hibás lépést már megtette akkor, midőn conventiot kötött s ha most még hódítani is elindul, ez a lépés az elsőnél retteneteseb leend. A román lapok feledik, hogy nem akkor támadták meg Törökországot, midőn még absolut kormány volt, hanem akkor, midőn a szultán alkotmányt adott a birodalomnak, midőn a leigázott keresztényekről már szó sem volt. Romániának és Szerbiának legkevésbé okuk volt beállni orosz önkényesnek, De hagyjuk mentére a magas politikát.

A füzapoéta Radulescu ugyan megjárta „Dacia és Románia” című költeményével. Dacia és Frigyes itteni trancia tanár becsületére állítja, hogy töle lopta és copizálta ezt a költeményt. Adhuc sub iudice lis est. Azonban Dacia et companie az ifjuság tanítására és nem Dacia Románia hirdetésére vannak Bukarestben alkalmazva.

Nem tudjuk ki a költemény apja, román vagy franczia, de annyit tudunk, hogy a lopta csunya dolog.

Számadás

a kolozsvári iparos-egylet által folyó évi július hó 1-én saját házalapja javára rendezett májálisról.

Bevétel belpóti jegyekért 444 frt. Kiadások. 2 zenekarnak 160 frt, világitásért 60 frt, helyiségrt a polgári lövöldnek 20 frt, tüzijátékért 18 frt, disztisért 15 frt 70 kr, nyomtatványokért 29 frt 50 kr, meghívók széthordásáért 13 frt, rendőrségnek 6 frt 50 kr, jelvényekért 5 frt, 4 tükror használatáért Régeni György urnak 3 frt, apró kiadásokért 6 frt 41 kr, összesen 337 frt 11 kr. A fennmaradó 106 frt 89 krajczárhoz hozzáadva a cél előmozdítása szempontjából tett alábbi nemes adakozók összegét 435 frtot, az egyleti ház alapja ez alkalommal 541 frt 89 krajczárral gyarapodott, melyhez

Ns. Simon Elek polgármester 205 frt, helybeli mészáros társulat 50 frt, Kirmayer Károly 5 frt, ügyv. Sugár József 1 frt 10 kr, Tauffer Adolf 1 frt, Spaller Károly 1 frt, Erschläger Mihály 50 kr, Borsos László 1 forint, Bokros Ádám 4 frt, ügyvéd Bokros Elek képviselő 50 frt, id. Lászlótyk Samu 3 frt, Tussai Gábor 2 frt, Stein Gábor 4 frt, id. Wagner Frigyes 2 frt, Petrovics György 3 frt, Gámeneczi János 1 frt, Walter Ede 2 frt 50 kr, Kovács Dániel 1 frt, Barcsai Jánosné 2 frt, Hátbák Antal 4 frt, Béguini Samu 5 frt, Knauer József 3 frt, Findly Henrik 4 frt, Andrasovszki Efraim 1 frt, Ferenczi Ignác 1 frt, Rignát József 2

